

خطبه های نماز جمعه مورخه ۱۳۹۵/۱۲/۲۰

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين حبيبا و حبيب اله العالمين الذي سمي في السماء
باحمد و في الارضين بابي القاسم محمد (صلى الله عليه و آله و سلم) و على اهل بيته الطاهرين و لعنت الله على اعدائهم اجمعين من الآن
الى يوم لقاء رب العالمين. اما بعد عبادالله اوصيكم ونفسي بتقوى الله و اتباع امره و نهى
خودم و شما نماز گزاران عزيز را به تقوى الهى دعوت مى كنم.

پنجمين كسى كه شيطان راه نفوذ در آن ندارد آن كسى است كه راضى به تقسيم خداست . « وَمَنْ رَضِيَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَهُ وَكَمْ
يَهْتَمُّ لِرِزْقِهِ^۱ » آنچه خدا بر آن قسمت نموده است ، راضى است و غم روزى را نمى خورد.

روزي انسان بر دو دسته است. يك دسته از روزى است كه انسان چه بخواهد و چه نخواهد تا زنده است به وي خواهد رسيد
و يك نوع روزى است كه انسان بايد آن را طلب كند و براى بدست آوردن آن بايد حركت كند . حضرت امير در توصيه خود به
پسرش محمد حنفيه مى گويد : « يَا بَنِي الرِّزْقِ رِزْقَانِ رِزْقٌ تَطْلُبُهُ وَرِزْقٌ يَطْلُبُكَ » روز بر دو قسم است يك قسم از روزى است كه شما
آن را مى خواهيد و يك قسم روزى است كه شما را طلب مى كند . روزى كه شما را طلب مى كند آن روزى است كه « فَإِنْ لَمْ تَأْتِهِ
أَتَاكَ » اگر سراغش هم نروى او سراغ تو خواهد آمد. اين عمر ، جوانى ، نعمته اى طبيعى ، روزيى كه تو را كفاف كند ، سهم توست و
نصيب تو خواهد شد. « فَلَا تَحْمِلْ هَمَّ سَنَتِكَ عَلَى هَمِّ يَوْمِكَ وَكَفَاكَ كُلَّ يَوْمٍ مَا هُوَ فِيهِ فَإِنْ تَكُنِ السَّنَةُ مِنْ عُمْرِكَ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ
سَيَأْتِيكَ فِي كُلِّ عَدٍّ بَجَدِيدٍ مَا قَسَمَ لَكَ وَإِنْ لَمْ تَكُنِ السَّنَةُ مِنْ عُمْرِكَ فَمَا تَصْنَعُ بِغَمٍّ وَهُمْ مَا لَيْسَ لَكَ وَاعْلَمْ أَنَّهُ^۲ لَنْ يَسْبِقَكَ إِلَى
رِزْقِكَ طَالِبٌ وَلَنْ يُغْلِبَكَ عَلَيْهِ غَالِبٌ وَلَنْ يَحْتَجِبَ عَنْكَ مَا قُدِّرَ لَكَ^۳ »

اما آن روزى كه تو بايد آن را طلب كنى و بدست آورى آن روزيى است كه بيش از كفاف توست . اگر رفاه بيشتر و
امكانات بيش از نيازت مى خواهى بايد تلاش كنى و البته مكلف هستى كه از طريق حلال دنبالش روى . امام رضا (ع) مى فرمايد : « فَأَمَّا
الَّذِي تَطْلُبُهُ فَاطْلُبْهُ مِنْ حَلَالٍ فَإِنْ أَكَلْتَهُ حَلَالًا إِنْ طَلَبْتَهُ مِنْ وَجْهِهِ وَإِلَّا أَكَلْتَهُ حَرَامًا وَهُوَ رِزْقُكَ لَا بُدَّ لَكَ مِنْ أَكْلِهِ^۴ » آن روزى كه نياز به
حركت و تلاش تو دارد بايد تلاش كنى و بدست آورى ولى توجه كن كه اگر تلاشت از راه حلال باشد از راه حلال بدست خواهى
آورد و اگر از راه حرام باشد ، لقمه اى حرام بدست خواهى آورد.

در هر حال بايد به اين اعتقاد داشته باشيم كه كه روزى رسان خداست « وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا^۵ » و حداقل
ده بار در قرآن اين معنا را تكرر کرده است كه : « أَنْ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ » تقدير روزى در دست خداست.

منتها بايد به سه نکته توجه كنيم نکته اول اين است كه كه خدای متعال كه روزى رسان است يك روزيى را بلا شرط مى دهد
و يك قسم از روزى را با شرط عطاء مى كند . آن روزى را كه بدون شرط مى دهد مانند حيات ، نعمته اى طبيعى مثل استفاده از
خورشيد ، اكسيژن ، فصول اربعه ، اعضا و جوارح بدن كه همه اى اينها روزى الهى است . و آن قسمى كه مشروط است اين است كه

^۱ - بحار الأنوار ۶۰ ۲۴۸

^۲ (۷). قوله عليه السلام « واعلم - الخ » لبيان أن الرزق مقدر مقسوم، لا يزيدة اتعاب متعب، ولا ينقصه اقتصاد مقتصد في الطلب.

^۳ . من لا يحضره الفقيه ؛ ج ۴ ؛ ص ۳۸۶

^۴ . الفقه المنسوب إلى الإمام الرضا عليه السلام ؛ ص ۲۵۱

^۵ . هود (۱۱) : ۶

می فرماید « وَ أَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى »^۶ روزی مشروط به سعی و تلاش است. و سعی و تلاش نیز بر دو قسم است. سعی که حرام است و سعی و تلاشی که حلال است. از هر دو راه روزی بدست می آید ولی تفاوتشان در این است که اگر از راه حلال تلاش کردی و روزی بدست آوردی هم روزیت حلال است و هم تلاشت عبادت است به حدی که گویا در راه خدا جهاد کرده ای و لی اگر از راه حرام تلاش کنی همان سهم خود را می خوری نه سهن دیگری را ولی چون از طریق حرام بدست آورده ای و گناه و معصیت نموده ای به خاطر همین تلاشت مجازات خواهی کرد.

هنر مردان خدا این است که برای روزی از راه حلال تلاش می کنند و هم در این دنیا سهم خود را از لذایذ دنیا می برند و هم در آخرت لز نعمتهای بهشتی استفاده می کنند. ولی انسانها نادان و حریص با تلاش از راه گناه در این دنیا سهم خدا را می خورند ولی چون راه کسب روزی را درست نرفته اند در آخرت نه تنها از معتمهای بهشتی محرومند بلکه گرفتار عذاب سخت الهی هم هستند. نکته دویم این است که خدای متعال روزی را براساس حکمت و مصلحت می دهد. یعنی مقدرات روزی براساس مصلحت عبد است.

اگر انسان به این دو نکته واقف شاید شیطان نمی تواند از راه دنیا چنین انسانی را فریب دهد نکته سوم این است که برخی از رفتار در افزایش و کاهش رزق انسان تأثیر دارد. مثلاً اهمیت دادن به نماز، مخصوصاً نماز اول وقت، راضی بودن پدر و مادر از انسان و دعای آنان، صدقه دادن، دعا کردن پشت سر برادران دینی، گناه نکردن و توبه از گناهان گذشته، خوش اخلاقی و نیت خیر و خوب داشتن، دادن حقوق مردم، مثل ارث، دادن حق خدا، مثل خمس و زکات، قناعت کردن و میانه روی در زندگی، نیکی کردن به اهل خانه، مهمانی کردن و غذا دادن، همیشه با وضو بودن، ازدواج کردن، نماز شب خواندن، شکر نعمتهای الهی را به جا آوردن، رفتن به زیارت امام حسین "ع"، کمک مالی به برادران دینی و شیعیان علی بن ابی طالب "ع" چه به صورت قرض الحسنه و چه به صورت بلاعوض که بسیار سفارش شده است، صله رحم و دیدار با خویشاوندان و مانند این نوع اعمال موجب افزایش روزی می شود.

در مقابل این اعمال، اعمالی هم وجود دارد که مانع افزایش روزی انسان می شود. از جمله آنها: سوء نیت است که امام علی علیه السلام می فرماید: «عِنْدَ فِسَادِ النَّيِّهِ تَرْتَفِعُ الْبِرْكَةُ»^۷ هرگاه نیت فاسد باشد، برکت برداشته می شود.

انجام گناه است که باز حضرت علی علیه السلام می فرماید: «الْبَغْيُ يُزِيلُ النِّعَمَ»^۸ ستم، نعمت ها را نابود می سازد. همچنین آن حضرت فرمودند: «مُدَاوِمَةُ الْمَعَاصِي تَقْطَعُ الرِّزْقَ»^۹ تداوم گناه، رزق را قطع می کند.

آن حضرت در جای دیگر نیز فرمود: «از گناهان پرهیزید که [وقتی] شخصی گناه می کند، روزی اش حبس می شود.»^{۱۰} فحاشی و دشنام به مسلمان است که امام صادق علیه السلام می فرماید: «مَنْ فَحَشَ عَلَى أَخِيهِ الْمُسْلِمِ نَزَعَ اللَّهُ مِنْهُ بَرَكَهَ رِزْقِهِ وَ وَكَلَهُ إِلَى نَفْسِهِ وَ أَفْسَدَ عَلَيْهِ مَعِيشَتَهُ»^{۱۱} هر که به برادر مسلمانش دشنام دهد، خداوند برکت روزی اش را از او می گیرد و او را به خودش وا می گذارد و زندگی اش را برایش تباه می کند.

۶. نجم (۵۳): ۳۹

۷. غرر الحکم و درر الکلم، تمیمی آمری، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، ۱۳۶۶ ش، ج ۴، ص ۳۲۷، ح ۶۲۲۸

۸. غرر الحکم و درر الکلم، ج ۱، ص ۱۳۱، ح ۴۸۶

۹. همان، ج ۶، ص ۱۲۷، ح ۹۷۷۱

۱۰. الخصال، شیخ صدوق، نشر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، قم، ۱۳۶۲ ش، ص ۶۲۰، ح ۱۰.

سبک شمردن نماز و نماز جمعه است که در ضمن روایتی از پیامبر (صلی الله علیه و آله) درباره مصیبت هایی که به سبک شمارنده نماز می رسد، آمده است: ... اما پیامد های دنیوی سبک شمردن نماز عبارت است از خداوند، برکت را از عمرش برمی دارد. برکت از روزی اش می رود. سیمای صالحان را از چهره اش می زداید. هر عملی که انجام می دهد، پاداش نمی یابد. دعایش به آسمان بالا نمی رود (قبول نمی شود). در دعای صالحان، بهره ای نخواهد داشت.

خطبه دوّم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي لا يبلغ مدحته القائلون ولا يحصى نعمائه العادون ولا يؤدي حقه المجتهدون الذي لا يدركه بعد الهمم ولا يناله غوص الفطن ثم الصلاة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين الذي سمى في السماء باحمد وفي الارضين بابي القاسم محمد اللهم صل على علي امير المؤمنين وعلى فاطمه سيده النساء العالمين وعلى الحسن والحسين سيدي شباب اهل الجنة وعلى علي عزي بن الحسين ومحمد بن علي وجعفر بن محمد وموسى بن جعفر وعلى بن موسى ومحمد بن علي وعلى بن محمد والحسن بن علي والحجه القايم المنتظر عجل الله تعالى فرجه وجعلنا من اعوانه وانصاره والمستشهادين بين يديه

اسغفرالله لي ولكم من جميع الذنوب والآثام واتوب اليه

اميرالمؤمنين عليه السلام فرمود: « تَرَكَهُ الْخَطِيئَةُ أَيْسَرُ مِنْ طَلَبِ التَّوْبَةِ وَكَمْ مِنْ شَهْوَةٍ سَاعَةً أَوْرَثَتْ حُزْنَ طَوِيلًا وَالْمَوْتُ فَصَحَّ الدُّنْيَا فَلَمْ يَتْرُكْ لِدِي لُبًّا فَرَحًا » یعنی " ترك گناه از طلب توبه آسانتر است و چه بسا ساعتی به شهوت گذراندن باعث اندوه طولانی شود، و مرگ، دنیا را رسوا می کند و برای خردمند شادی نمی گذارد.»

گناه به دلیل لذتهای ظاهری که دارد انسان را دائما به سمت خود می کشد و آنچه که انسان را در مقابل این کشش نگه می دارد ایمان و تقوای انسان است. انسان یا باید به خدای خویش علاقمند باشد یا از عذاب او بترسد تا لذتهای دنیا او را به سمت حرام نکشاند و این سخت است. ولی سخت از ترک گناه، توبه است. چون گناه در دل انسان یک اثر نامطلوبی می گذارد که دل ایران را ویران می کند و دل ویرانه بیشتر به لذایذ دنیا کشیده می شود و به همین دلیل برای توبه امروز و فردا می کند و در حالی که هنوز موفق به توبه نشده است، مرگ او را درک می کند و در حالی این دنیا را ترک می کند که کوله باری از گناه وارد عالم قبر شده است

روز شهداء

۲۲ اسفند سالروز تأسیس بنیاد شهید و روز بزرگداشت شهدا است. ما موظفیم هم به دلیل این که شهداء به مقام بسیار بلند آسمانی یعنی مقام شهادت دست یافته اند به آنها با دیده عظمت نگاه کنیم و هم به خاطر این که شیعیان روز محشرند از دامن آنها دست برنداریم و این که آنها جانشان را دادند تا دین ما سالم باشد مدیون آنها هستیم

اگر ما بخواهیم شهدای جلیل القدر را در میزان ارزشهای اسلامی بسنجیم، بدون شک در عداد شهدای صدر اسلام قرار دارند و به قول مقام معظم رهبری شاید در مواردی از آن ها برترند، چون شهدای صدر اسلام، در کنار نبی مکرم اسلام (ص) و امیرالمؤمنین (ع) حضور داشتند، نفس وحی را از پیامبر (ص) بزرگوار می شنیدند و لمس می کردند، اما شهدای زمان ما، بدون این که امام معصوم (ع) و نبی مکرم (ص) را مشاهده بکنند، با دعوت امام بزرگوار و راحل ما - رضوان الله تعالی علیه - و به اشاره آن نائب بر حق معصومین (ع)، در جبهه های خطر حضور پیدا کردند و نقش یک مجاهد فی سبیل الله را به بهترین وجهی ایفا نمودند.

ملت ایران تا ابد مدیون شهدا و خانواده های شهدا است.

وفات حضرت ام البنین

۱۳ جمادی الثانی روز وفات حضرت ام البنین است. حضرت ام البنین چون مادر چهار شهید و همسر شهید است، روز وفات آن مادر با عظمت را روز تکویم مادران و همسران شهدا نامگذاری کرده اند. از اینجا استفاده می‌کنم و به جوانان و مردان توصیه می‌کنم که احترام مادرانشان را رعایت کنند. اگر دنیا را می‌خواهید در دعای زبان مادر است. اگر بهشت می‌خواهید زیر پای مادران است.

جوانی برای شرکت در جهاد، (آنجا که ج‌هاد واجب عینی نبود) نزد پیامبر صلی الله علیه و آله آمد. حضرت به او فرمود: «الک والدة؟»، قال: «نعم»، قال: فالزمها فان الجنة تحت قدمها. فرمود: آیا مادری داری؟ عرض کرد: «آری» فرمود: در خدمت مادرت باش که بهشت زیر پای مادران است.

از امام سجاد علیه السلام روایت شده است که فرمود: مردی به حضور حضرت خاتم الانبیاء صلی الله علیه و آله شرفیاب شده و اظهار داشت: ای رسول خدا! من مردی گنه‌کار و آلوده به معصیت هستم و از انجام هیچ گناهی فروگذاری نکرده‌ام، آیا امید آموزش برایم هست؟

رسول خدا صلی الله علیه و آله پرسید: آئی پدر و مادرت زنده هستند؟ مرد گفت: فقط پدرم زنده است. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: برو با او خوش رفتاری کن. آن مرد رفت و پیامبر صلی الله علیه و آله بعد از رفتن او زیر لب زمزمه می‌کرد که: ای کاش مادرت زنده بود.

از امام سجاد (ع) پرسیدند تو که از نیکوکارترین مردم نسبت به مادرت هستی، چرا با او سر یک سفره نمی‌نشینی؟ امام فرمود: «أخاف أن تسبق يدي إلى ما سبقت عينها إليه فأكون قد عَقَفْتُهَا»^{۱۲} می‌ترسم دستم به غذایی پیشی گیرد که پیش از آن چشم مادرم به سوی آن رفته [و می‌خواهد بردارد] و به همین مقدار نافرمانیش کرده باشم.

هنگامی که از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله در مورد قدردانی از مادر سؤال شد، آن حضرت فرمود: «هیئات! هیئات! که بتوانی حق مادر را ادا کنی. هر آینه اگر به اندازه ریگهای بیابان عالج [صحرائی در عربستان] و دانه‌های باران به مادر خدمت کنی و از وی قدردانی کرده و بنده وار در پیش او بایستی، این همه خدمات تو به اندازه زحمات وی در هنگامی که در رحم او بودی و سنگینی تو را تحمل می‌کرد نخواهد بود.»^{۱۳}

پیامبر اسلام (ص) فرمودند: «ما من رجل ينظر إلى والدته ينظر رحمته إلا كتب الله له بكل نظرة حجة مبرورة قيل يا رسول الله وإن نظر إليه في اليوم مائة مرة قال وإن نظر إليه في اليوم مائة ألف مرة.»^{۱۴} هیچ کسی به سیمای پدر و مادرش نگاه محبت آمیز نمی‌کند، مگر اینکه خداوند متعال در مقابل هر نگاه او ثواب یک حج قبول شده به وی عطا می‌کند. به پیامبر عرض شد: «یا رسول الله! اگر [فردی] هر روز صد مرتبه به چهره پدر و مادرش از روی احترام و محبت نظاره کند باز هم این پاداش را دریافت خواهد کرد؟» فرمود: آری، اگر روزی صد هزار بار هم این کار را انجام دهد، (همین پاداش را دریافت خواهد کرد).

گاهی جوانی دیده می‌شود که دنبال این و آن می‌گردد که او را به مقام عرفانی رساند در حالی که نمی‌داند مرشد و مراد او در خانه است.

۱۲. مکارم الأخلاق؛ ص ۲۲۱

۱۳. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۲۰۳

۱۴. مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل؛ ج ۱۵؛ ص ۲۰۴